

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1999.06.30)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1995, Nr.44-1073

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ KODEKSO, ĮMONIŲ  
ĮSTATYMO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 17, 20 IR 21  
STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 17, 19, 20, 33, 44,  
45, 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 10, 13, 14, 20,  
21, 25, 29, 30, 31, 33, 39, 41, 43, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO  
BEI IV SKYRIAUS II SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 4, 5, 7, 17, 19, 20,  
21, 24, 25, 36, 43, 44, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-1232, 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1835 (99.06.30)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMO NUTARIMAI:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas  
97.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (97.02.19)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1 IR 30 STRAIPSNIŲ,  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 3 IR 11 STRAIPSNIŲ, TAIP  
PAT LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. VASARIO 2 D. NUTARIMO NR. 179  
DĖL ALKOHOLIO REKLAMOS KONTROLĖS? ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KONSTITUCIJAI

Pastaba: ženklai ">>" ir "<<" reiškia, kad tekstas tarp jų yra pripažintas neatitinkančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijos.

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
ALKOHOLIO KONTROLĖS  
ĮSTATYMAS**

1995 m. balandžio 18 d. Nr.I-857  
Vilnius

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos

Etilo alkoholis (toliau - alkoholis) - narkotinio veikimo medžiaga, galinti lemti pripratimą ir priklausomybę nuo jos.

Alkoholio produktai - nedenatūruotas etilo alkoholis, denatūruotas etilo alkoholis, techninis etilo alkoholis, alkoholiniai gėrimai, ingredientai ir žaliavos, kuriuose yra etilo alkoholio.

Alkoholiniai gėrimai - gėrimai, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija sudaro nuo 1 iki 50 procentų.

Alkoholio reklama - tai bet kokia forma ir bet kokiomis perdavimo priemonėmis skelbiama informacija, kuria siekiama daryti poveikį reklamos vartotojų pasirinkimams, susijusiems su alkoholio produktų išsigijimu, vartojimu, įmonių komercine, ūkine bei finansine veikla.

Alkoholio kontrolė - šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytų alkoholio produktų gamybos, importo, vidaus prekybos, vartojimo, alkoholio reklamos valstybinio reguliavimo priemonių, skirtų alkoholinių gėrimų bendrajam suvartojimui, taip pat alkoholinių gėrimų, kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, vartojimo nulemtoms kenksmingoms pasekmėms sveikatai ir ūkiui mažinti, visuma.

Stacionarinės prekybos įmonės ir stacionarinės viešojo maitinimo įmonės - prekybos ir viešojo maitinimo įmonės, kurių pastatams, kaip nekilnojamajam turtui, Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai nustato valstybinę teisinę registraciją.

Masiniai renginiai - šventės, festivaliai ir kiti renginiai, kuriuos organizuoja valstybės ar savivaldos institucijos, įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, taip pat juridiniai ar fiziniai asmenys, turintys savivaldos institucijų sutikimus organizuoti renginį (kai toks sutikimas būtinas pagal Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymą).

Ugdymo įstaigos - ikimokyklinės ugdymo įstaigos, bendrojo lavinimo mokyklos, vaikų vasaros stovyklos ir kitos vaikų papildomo ugdymo švietimo institucijos (meno, sporto, kalbų, technikos bei kitokio profilio mokyklos).

Straipsnio pakeitimai:

\* Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas  
97.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (97.02.19)  
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)  
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

2 straipsnis. Alkoholio kontrolės įstatymo paskirtis ir jo reguliuojami santykiai

Alkoholio kontrolės įstatymo paskirtis - mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui, nustatyti alkoholio produktų gamybos ir prekybos valstybės monopolio įvedimo bei valstybės monopolinės teisės gaminti, parduoti ir importuoti šiame įstatyme nustatytus alkoholio produktus suteikimo ūkio subjektams teisinius pagrindus.

Šis įstatymas reguliuoja santykius, susijusius su alkoholio produktu, maisto produktų su alkoholio priedais, kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, vidaus prekyba, laikymu, gabenimu, importu, eksportu, vartojimu, bei nustato valstybės alkoholio kontrolės Lietuvos Respublikoje pagrindus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

### 3 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos principai

Valstybės alkoholio kontrolės politikos principai yra:

- 1) mokesčiais mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą ;
- 2) valstybinio reguliavimo priemonėmis riboti privatų pelną, gautą iš alkoholinių gėrimų gamybos, importo ir prekybos alkoholiniais gėrimais;
- 3) skatinti įmones gaminti, importuoti ir realizuoti alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija mažesnė kaip 22 procentai;
- 4) riboti alkoholinių gėrimų pardavimo ir vartojimo skatinimą;
- 5) papildomai naudoti nustatytos dalies akcizų už alkoholinius gėrimus įmokas sveikatos programoms rengti ir įgyvendinti;
- 6) skatinti privačias įmones prisidėti įgyvendinant valstybės alkoholio kontrolės politiką;
- 7) didinti visuomenės informuotumą alkoholio vartojimo daromos socialinės ir ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui klausimais;
- 8) didinti nevartojančių ar retai alkoholinius gėrimus vartojančių gyventojų skaičių remiant blaivybės organizacijų veiklos programas;
- 9) remti nealkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą;
- 10) remti laisvos nuo alkoholio gyvenamosios aplinkos planavimą;
- 11) skatinti laisvos nuo alkoholio socialinės aplinkos formavimą ir socialinę veiklą.

Jeigu šio įstatymo 2 straipsnio antrojoje dalyje nurodyti santykiai nėra įstatymų sureguliuoti ir jiems negalima pritaikyti teisės aktų, reguliuojančių panašius santykius, nuostatų, tai sprendžiant kilusius ginčus, taikomi šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardinti principai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

## II SKYRIUS. ALKOHOLIO IR KITŲ PRODUKTŲ, KURIUOSE YRA ETILO ALKOHOLIO, GAMYBOS, PREKYBOS, IMPORTO, EKSPORTO BEI VARTOJIMO REGULIAVIMO YPATUMAI, ALKOHOLIO PRODUKTŲ KLASIFIKAVIMO, KOKYBĖS BEI VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMŲ IR RODIKLIŲ REGLAMENTAVIMAS

### 4 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos, prekybos ir importo reguliavimo ypatumai

Alkoholio produktai yra priskiriami specialioms gaminams, kurių gamybai, importui, prekybai ir vartojimui pagal šį ir kitus įstatymus bei teisės aktus taikomas ypatingas valstybinio reguliavimo režimas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, remdamasi Prekybos įstatymo 4 straipsnio pirmąja dalimi, ypatingais atvejais gali įvesti alkoholinių gėrimų didmeninės ir mažmeninės prekybos valstybės monopoliją. Monopolio įvedimo pagrindus ir sąlygas, jo įgyvendinimo tvarką nustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ypatingais atvejais, atsižvelgdama į alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui monitoringo rezultatus, Sveikatos apsaugos ministerijos teikimu gali nustatyti alkoholinių gėrimų grupių gamybos ir importo kvotas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

5 straipsnis. Produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamybos, prekybos, importo ir vartojimo valstybinio reguliavimo ypatumai

Jei skysčiai (technologiniai, parfumerijos ir kosmetikos pramonės gaminiai ir kt.), kuriuose yra etilo alkoholio, vartojami kaip apsvaigimą sukeliantys gėrimai, tai Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi teisę, remdamasi Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktais šių skysčių vartojimo ir jo sąlygojamų žalingų pasekmių sveikatai statistikos atrankinių tyrimų duomenimis, reguliuoti jų gamybą, importą, vidaus prekybą ir vartojimą pagal šio įstatymo normas.

Maisto produktų su alkoholio priedais gamybos, importo bei vidaus prekybos tvarką, remdamasi šiuo ir kitais įstatymais bei teisės aktais, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

6 straipsnis. Alkoholio produktų kokybės ir higieninių rodiklių reglamentavimas

Lietuvos Respublikoje įmonių gaminami, į ją importuojami ir Lietuvos Respublikoje realizuojami alkoholio produktai (toliau - alkoholio produktai) pagal kokybės ir higieninius rodiklius privalo atitikti Lietuvos Respublikos norminius dokumentus.

Reikalavimai alkoholio produktų kokybei nustatomi norminiuose dokumentuose, kuriuos rengia ir tvirtina Lietuvos standartizacijos tarnyba prie Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos.

Alkoholio produktų higieniniai rodikliai nustatomi norminiuose dokumentuose, kuriuos rengia ir tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

Kiekvienai Lietuvos Respublikoje pagamintų alkoholio produktų siuntai įmonė gamintoja privalo išduoti Lietuvos valstybinės kokybės inspekcijos prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos nustatyto pavyzdžio šių produktų kokybę liudijanti pažymėjimą (sertifikatą).

Asmenys, atsakingi už alkoholio produktų, kurie neatitinka kokybės ir (ar) higieninių rodiklių, nustatytų Lietuvos Respublikos norminiuose dokumentuose, pagaminimą ir išleidimą į apyvartą, atsako pagal įstatymus bei kitus teisės aktus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

7 straipsnis. Alkoholio produktų atitikimo norminių dokumentų reikalavimams nustatymas

Ar alkoholio produktai atitinka šio įstatymo bei Lietuvos Respublikos norminių dokumentų reikalavimus, pagal kompetenciją kontroliuoja Lietuvos valstybinė kokybės inspekcija prie Lietuvos standartizacijos tarnybos, Valstybinė higienos inspekcija prie Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos, Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos kontrolės institucijos. Alkoholio produktų tyrimus atlieka nustatyta tvarka akredituotos laboratorijos. Alkoholinių gėrimų kokybės ir higieninės ekspertizės pagrindus, tvarką ir įkainius nustato atitinkamai Lietuvos valstybinė kokybės inspekcija prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos ir Sveikatos apsaugos ministerija.

Jeigu šio įstatymo ir kitų teisės aktų įgaliotos kontrolės institucijos, tirdamos nustatyta tvarka paimitus alkoholio produktų pavyzdžius, nustato, kad šie neatitinka norminių dokumentų reikalavimų, tai laikoma, kad šių reikalavimų neatitinka visa alkoholio produktų siunta, iš kurios buvo paimti pavyzdžiai. Alkoholio produktų siuntų, kurios pagal

kontrolės institucijų užsakymu atliktos ekspertizės išvadas pripažintos neatitinkančiomis šio įstatymo ir norminių dokumentų reikalavimų, realizavimo sustabdymo ir tolesnio naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

#### 8 straipsnis. Alkoholinių gėrimų klasifikavimas

Lietuvos Respublikoje įmonių gaminamų, į ją importuojamų ir Lietuvos Respublikoje realizuojamų alkoholinių gėrimų rūšys (toliau - alkoholiniai gėrimai) klasifikuojamos į grupes, atsižvelgiant į jų turinę etilo alkoholio koncentraciją. Kiekvienai alkoholinių gėrimų grupei turi būti nustatyta maksimali turinė etilo alkoholio koncentracija. Alkoholinių gėrimų grupes ir etilo alkoholio koncentraciją jose nustato norminiai dokumentai, kuriuos rengia Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - VTAKT) ir tvirtina Lietuvos standartizacijos tarnyba prie Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos.

#### 9 straipsnis. Alkoholinių gėrimų prekinis žymėjimas

Alkoholinių gėrimų prekinio žymėjimo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos norminiai dokumentai, kuriuos rengia ir tvirtina Lietuvos standartizacijos tarnyba prie Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos.

Lietuvos Respublikoje gaminamų ir realizuojamų alkoholinių gėrimų etiketėse privalo būti nurodyta turinė etilo alkoholio koncentracija juose.

### III SKYRIUS. ALKOHOLIO PRIEINAMUMO RIBOJIMAS

#### I skirsnis. Alkoholio produktų gamybos valstybinis reguliavimas

#### 10 straipsnis. Namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimo reguliavimas

Lietuvos Respublikoje draudžiama gaminti naminę degtinę, brogą, kitus namų gamybos stiprius alkoholinius gėrimus. Alkoholinių gėrimų pripažinimo namų gamybos stipriais alkoholiniais gėrimais kriterijus nustato Sveikatos apsaugos ministerija kartu su VTAKT.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

#### 11 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos Lietuvos Respublikoje valstybinio reguliavimo ypatumai

Alkoholinių gėrimų, maisto produktų etilo alkoholio priedų gamybai naudojamas etilo alkoholis turi būti pagamintas tik iš maisto žaliavų ir nedenatūruotas. Alkoholio produktų pripažinimo denatūruotais kriterijus nustato norminiai dokumentai, kuriuos rengia ir tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

Lietuvos Respublikoje įmonėms draudžiama gaminti vyną pramoniniu būdu iš sulfituotų sulčių.

Lietuvos Respublikoje draudžiama diegti tokias užsienio šalių alkoholinių gėrimų gamybos technologijas, kurios skirtos žemesnės kokybės alkoholiniais gėrimams gaminti negu tose pačiose šalyse ir Lietuvoje išleidžiama analogiška aukštesnės kokybės produkcija.

#### 12 straipsnis. Teisės gaminti alkoholio produktus suteikimas įmonėms

Gaminti alkoholio produktus leidžiama tik toms įmonėms, kurios turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotą leidimą. Leidimas gaminti alkoholio produktus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, išduodamas neterminuotam laikui ir kas treji metai perregistruojamas jį išdavusioje institucijoje. Leidimas gaminti alkoholio produktus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija viršija 22 procentus, išduodamas pagal šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies reikalavimus iki 2000 m. gruodžio 31 d. Leidimas gaminti alkoholio produktus išduodamas tik toms įmonėms, kurios turi nustatyta tvarka patvirtintus norminius dokumentus, nustatančius šių produktų gamybos technines sąlygas (įrangą), kokybės ir higieninius reikalavimus bei rodiklius, taip pat alkoholinių gėrimų kokybės tyrimo laboratoriją ir nustatytos kvalifikacijos personalą. Personalo kvalifikacinius reikalavimus nustato VTAKT. Įmonės, gaminančios per metus iki 100 000 dekalitų alaus ir neturinčios galimybės įsirengti nuosavos laboratorijos, naudoja kitų žinybų maisto produktų kokybės tyrimo laboratorijų paslaugomis pagal sutartis.

Leidimuose turi būti įrašytos leidžiamų gaminti alkoholio produktų, įskaitant alkoholinius gėrimus, rūšys.

Leidimų gaminti alkoholio produktus išdavimo, perregistravimo ir atšaukimo sąlygas bei tvarką, atsisakymo juos išduoti ir perregistruoti pagrindus, remdamasi šiuo bei Įmonių įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr. 33-809 (97.04.18)

Nr. VIII-1232, 99.06.15, Žin., 1999, Nr. 57-1835 (99.06.30)

### 13 straipsnis. Teisės gaminti atskirus alkoholio produktus suteikimas nustatytų rūšių įmonėms

Tik valstybės (valstybinėms) įmonėms ir specialios paskirties bendrovėms šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti nedematūruotą etilo alkoholį, dematūruotą etilo alkoholį bei alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija viršija 22 procentus. Šis reikalavimas netaikomas šio straipsnio antroje dalyje nurodytai įmonei ir jai nustatytam alkoholinių gėrimų asortimentui bei AB "Sema", gaminančiai nedematūruotą etilo alkoholį kaip pagrindinės mielių gamybos papildomą produktą ir dematūruotą etilo alkoholį.

Tik UAB "Lietuviškas midus" šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti iki šio įstatymo priėmimo gamintus alkoholinius gėrimus.

Kitų rūšių įmonėms šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti kitus alkoholio produktus, įskaitant alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų.

Šio straipsnio pirmosios, antrosios ir trečiosios dalių nuostatos galioja iki 2000 m. gruodžio 31 d. Nuo 2001 m. sausio 1 d. teisė gaminti alkoholio produktus, kurių turinė alkoholio koncentracija viršija 22 procentus, suteikiama tik valstybinėms įmonėms. Alkoholio produktų gamybos valstybės monopolio įvedimo sąlygas ir tvarką nustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

### II skirsnis. Alkoholio produktų importo ir eksporto valstybinis reguliavimas

#### 14 straipsnis. Alkoholinių gėrimų įvežimo į Lietuvos Respubliką reguliavimo ypatumai

Lietuvos Respublikos piliečiams, užsieniečiams, laivų ir lėktuvų atsargoms priskiriamą alkoholinių gėrimų kiekį, kurį leidžiama įvežti į Lietuvos Respubliką, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė VTAKT teikimu. Leidžiamas įvežti į Lietuvos Respubliką alkoholinių gėrimų kiekis nustatomas pagal alkoholinių gėrimų grupes.

Alkoholio produktų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir gabenimo tranzitu per jos teritoriją tvarką įmonėms nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

#### 15 straipsnis. Alkoholio produktų importo valstybinio reguliavimo ypatumai

Tik įmonėms, turinčioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotą leidimą gaminti alkoholio produktus, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama importuoti nedenatūruotą etilo alkoholį be teisės jį realizuoti kitoms įmonėms.

#### 16 straipsnis. Alkoholio produktų importo tvarka

Importuoti alkoholio produktus įmonėms leidžiama tik, kai jos turi:

1) šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nustatyta tvarka išduotą leidimą;

2) įmonės gamintojos - užsienio šalies ūkio subjekto išduotą pažymėjimą (sertifikatą), liudijantį alkoholio produktų kokybę;

3) nustatyta alkoholinių gėrimų talpų specialų ženklavinimą.

Dokumentų, nurodytų šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte, įforminimo reikalavimus nustato Lietuvos valstybinė kokybės inspekcija prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos.

Importuojamų alkoholinių gėrimų talpų specialaus ženklavimo ir jo taikymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Įmonės, kurios importavo alkoholio produktus, privalo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais juos užpajamuoti.

Alkoholio produktų importo tvarką, remdamasi šiuo įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

#### 17 straipsnis. Leidimų importuoti alkoholio produktus išdavimo tvarka

Leidimus importuoti alkoholio produktus, remdamasi šiuo įstatymu, išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos pavedimu VTAKT. Leidimus importuoti natūralaus bičių medaus pagrindu pagamintus alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija viršija 50 procentų, VTAKT išduoda tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei leidus. Leidimai importuoti alkoholio produktus išduodami neterminuotam laikui ir kiekvienais metais perregistruojami juos išdavusioje institucijoje.

Leidimai importuoti alkoholinius gėrimus (išskyrus alų) išduodami tik toms įmonėms, kurios pateikia dokumentus, liudijančius, jog sudarytos sutartys tik su tokiais užsienio valstybių ūkio subjektais, gaminančiais arba gamintojų pavedimu realizuojančiais (tik tais atvejais, kai gamintojai patys nerealizuoja) alkoholinius gėrimus, kurių gaminiais dėl jų kokybės patikimumo leidžiama mažmeninė prekyba tose valstybėse. Dokumentų, liudijančių, kad alkoholiniais gėrimais leidžiama mažmeninė prekyba valstybėje, iš kurios jie importuojami, reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Leidimuose importuoti alkoholio produktus įrašomos leidžiamų importuoti alkoholio produktų rūšys, taip pat alkoholinių gėrimų grupės.

Įmonėms, kurios turi leidimus importuoti alkoholio produktus, draudžiama pagal sutartį perduoti kitiems ūkio subjektams teisę importuoti alkoholio produktus naudojant gabenimo dokumentuose įmonių, turinčių šią teisę, pavadinimus.

Leidimų importuoti alkoholio produktus išdavimo, perregistravimo ir atšaukimo sąlygas bei tvarką, atsisakymo juos išduoti ir perregistruoti pagrindus, remdamasi šiuo bei Įmonių įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Leidimai importuoti alkoholio produktus neišduodami naujai įsteigtoms įmonėms, jeigu jų steigėjai (akcininkai) arba administracijos vadovai yra įmonių, kurioms buvo panaikintas leidimų galiojimas pagal šio įstatymo 44 straipsnio 10 ar 11 dalies nuostatas, steigėjai (akcininkai, kurių turimų akcijų nominali vertė didesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr. 33-809 (97.04.18)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

18 straipsnis. Alkoholio produktų eksporto valstybinis reguliavimas

Alkoholio produktų eksporto tvarką, remdamasi šiuo įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

III skirsnis. Vidaus prekybos alkoholio produktais reguliavimas

19 straipsnis. Vidaus prekybos alkoholio produktais leidimai

Didmeninė prekyba alkoholio produktais leidžiama tik turint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotus leidimus. Leidimai išduodami neterminuotam laikui ir kiekvienais metais perregistruojami juos išdavusioje institucijoje.

Leidimai, kurie nustatyta tvarka išduodami įmonėms gaminti ar importuoti alkoholio produktus, galioja, išskyrus šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytus atvejus, ir didmeninei prekybai alkoholio produktais, tačiau tik tomis jų rūšimis, taip pat alkoholinių gėrimų grupėmis, kurios yra įrašytos į leidimą gaminti ar importuoti alkoholio produktus. Didmeninės prekybos apimtys privalo atitikti alkoholio produktų gamybos ar importo apimtį.

Mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais leidžiama tik turint atitinkamos savivaldos vykdomosios institucijos pagal šio įstatymo 20 ir 21 straipsnių nuostatas išduotus, esant atitinkamo policijos komisariato sutikimui, leidimus. Leidimai išduodami neterminuotam laikui ir kiekvienais metais perregistruojami juos išdavusioje institucijoje. Leidimai verstis sezonine mažmenine prekyba alumi ir alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, kurortinėse vietovėse ir kitose savivaldybių nustatytoje poilsio bei turizmo zonose išduodami savivaldybių nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiui. Vienkartiniai leidimai prekybos ir viešojo maitinimo įmonėms prekiauti alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, masiniuose renginiuose, mugėse ir parodose, taip pat prekiauti visais alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariuose pastatuose, išduodami ne ilgesniam kaip renginio trukmė laikui.

Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ir prekybos alkoholiniais gėrimais viešojo maitinimo įmonėse leidimų išdavimo, perregistravimo konkrečią tvarką nustato ir visuomenės informavimo priemonėse skelbia savivaldybės. Leidimų išdavimo tvarką savivaldybėse kontroliuoja VTAKT atstovai.

Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse leidimuose turi būti įrašyta leidžiamų realizuoti



alkoholinių gėrimų rūšys, alkoholinių gėrimų grupės bei prekybos jais laikas ir vieta, taip pat alkoholinių gėrimų saugojimo (laikymo) vieta.

Leidimų įmonėms užsiimti vidaus prekyba alkoholio produktais išdavimo, perregistravimo bei atšaukimo tvarka, atsisakymo juos išduoti ir perregistruoti pagrindus, remdamasi šiuo bei Įmonių įstatymu, taip pat prekybos alkoholio produktais tvarka nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Leidimai užsiimti vidaus prekyba alkoholio produktais neišduodami naujai įsteigtoms įmonėms, jeigu jų steigėjai yra įmonių, kurioms buvo panaikintas leidimų galiojimas pagal šio įstatymo 44 straipsnio 10 ar 11 dalies nuostatas, steigėjai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr. 33-809 (97.04.18)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

## 20 straipsnis. Alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo) ir gabenimo reikalavimai

Lietuvos Respublikoje realizuoti draudžiama:

1) alkoholio produktus be įmonės gamintojos išduoto atitikimo pažymėjimo, liudijančio kiekvienos alkoholio produktų siuntos kokybę;

2) tokių rūšių alkoholio produktus, taip pat alkoholinius gėrimus pagal jų grupes, kurie neįrašyti į leidimus juos gaminti, importuoti, realizuoti, ir alkoholio produktus, kurių įsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčiais dokumentais;

3) alkoholinius gėrimus (išskyrus alų) be nustatyto specialaus ženklinimo, taip pat tuos importuotus alkoholinius gėrimus, kurių ženklinimas neturi įmonės, turinčios importo ir didmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais teisę, papildomos specialios žymos;

4) alkoholinius gėrimus, kurių etilo alkoholis pagamintas ne iš maisto žaliavų;

5) importuotus ar Lietuvos Respublikoje pagamintus alkoholio produktus, kurių kokybės ir (ar) higieniniai rodikliai neatitinka Lietuvos Respublikoje nustatytų reikalavimų;

6) importuotus ir Lietuvos Respublikoje pagamintus alkoholinius gėrimus, kurių prekinis žymėjimas neatitinka LST (CODEX STAN 1): 1993 Fasuotų maisto produktų ženklinimo bendrųjų reikalavimų bei Lietuvos Respublikoje galiojančių prekių ženklinimo taisyklių;

7) falsifikuotus alkoholio produktus;

8) alų, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 9,5 procento;

9) vynus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 22 procentai;

10) distiliuoto etilo alkoholio gaminį, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 50 procentų. Šis reikalavimas netaikomas UAB "Lietuviškas midus" gaminamiems gėrimams, taip pat importuotiems (turint VTAKT išduotą leidimą) alkoholiniams gėrimams, pagamintiems natūralaus bičių medaus pagrindu;

11) namų gamybos alkoholinius gėrimus, išskyrus alų, pagamintą pagal norminius dokumentus, kai turimas nustatyta tvarka išduotas leidimas jį gaminti;

12) nedenatūruotą, denatūruotą etilo alkoholį bei techninį etilo alkoholį gyventojams, išskyrus nedenatūruotą etilo alkoholį, realizuojamą gyventojams vaistinėse Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;

13) kontrabandinius alkoholio produktus;

14) alkoholio produktus be Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduoto leidimo;

15) pilstomus alkoholinius gėrimus, išskyrus prekybą jais stacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse ir stacionariuose pastatuose vykstančiose parodose bei mugėse, prekybą alkoholiniais gėrimais (kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų) nestacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse savivaldybių nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu, taip pat išskyrus

pilstomą alų, parduodamą firminėse alaus daryklų parduotuvėse, masiniuose renginiuose, parodose bei mugėse;

16) alkoholinius gėrimus nestacionarinėse prekybos įmonėse, išskyrus kioskuose ir autoparduotuvėse, kurios aptarnauja kaimo gyventojus savivaldybių nustatyta tvarka, parduodamą alų, gamyklų supilstytą į tarą, nestacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse savivaldybių nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu parduodamus alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse parduodamus alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, taip pat išskyrus parodose ir mugėse (vykstančiose stacionariuose pastatuose) parduodamus alkoholinius gėrimus;

17) alkoholinius gėrimus mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, įrengtose didmeninės prekybos įmonių bei importuotojų sandėliuose, iš kurių vykdoma didmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais, taip pat alų, gamyklų supilstytą į tarą, kioskuose, įrengtuose didmeninės prekybos įmonių bei importuotojų sandėliuose, iš kurių vykdoma didmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais;

18) alkoholinius gėrimus prekybos įmonėse, kurios nėra visiškai izoliuotos nuo gyvenamųjų ar kitų patalpų, nesusijusių su prekių pardavimo organizavimu ar jų sandėliavimu;

19) alkoholinius gėrimus asmenims, jaunesniems kaip 18 metų;

20) alkoholinius gėrimus neblaiviems asmenims;

21) alkoholinius gėrimus uniformuotiems pareigūnams.

Šio straipsnio pirmosios dalies 1-11, 13 ir 14 punktų reikalavimai taikomi ir įmonėse laikomiems (saugomiems) bei įmonių gabenamiems alkoholio produktams.

Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti denatūruotą ir techninį etilo alkoholį, išskyrus įmones, turinčias leidimus juos gaminti, importuoti, bei įmones, įstaigas ir organizacijas, naudojančias denatūruotą ir techninį etilo alkoholį gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose. Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti nedenatūruotą etilo alkoholį, išskyrus įmones, turinčias leidimus jį gaminti, importuoti, verstis didmenine prekyba juo (aprupinančias ūkio subjektus, naudojančius jį medicinos bei veterinarijos reikmėms), bei įmones, įstaigas ir organizacijas, naudojančias nedenatūruotą etilo alkoholį gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose.

Įmonėms, turinčioms leidimus gaminti alkoholio produktus, užsiimti didmenine prekyba jais ar užsiimti mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, draudžiama šių įmonių vardu įgalioti ar pagal sutartį perduoti kitoms įmonėms, įmonės agentams (fiziniams asmenims) teisę vykdyti leidimuose nurodytą veiklą.

Didmeninės prekybos įmonėms, turinčioms teisę parduoti alkoholinius gėrimus, leidžiama juos įsigyti tik iš įmonių, turinčių leidimus juos gaminti, o realizuoti - tik įmonėms, kurios turi leidimus verstis mažmenine prekyba jais.

Įmonėms, turinčioms leidimus gaminti alkoholinius gėrimus, leidžiama juos realizuoti įmonėms, turinčioms leidimus verstis didmenine ir mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, ir įmonėms, naudojančioms šiuos gėrimus kaip konditerijos gaminių žaliavą. Įmonėms, turinčioms leidimus gaminti, importuoti denatūruotą etilo alkoholį, importuoti techninį etilo alkoholį, leidžiama juos realizuoti įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, naudojančioms juos gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose. Įmonėms, turinčioms leidimus gaminti nedenatūruotą etilo alkoholį, leidžiama jį realizuoti įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, naudojančioms jį gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms, mokslo ir tyrimo darbuose, bei įmonėms, turinčioms leidimus verstis didmenine prekyba juo (aprupinančioms ūkio subjektus, kurie naudoja jį medicinos bei veterinarijos reikmėms).

Importuotų alkoholinių gėrimų (išskyrus alų) specialaus ženklinimo papildymo specialia įmonės, turinčios didmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais teisę, žyma tvarką nustato VTAKT.

Alkoholinių gėrimų pardavėjai turi teisę reikalauti iš asmenų, kurie perka alkoholinius gėrimus, pateikti asmens amžių liudijantį dokumentą.

Juridiniai ir fiziniai asmenys, gaminantys, realizuojantys, laikantys (saugantys) arba gabenantys alkoholinius gėrimus be nustatyto specialaus ženklavimo ar žymų, blogos kokybės, falsifikuotus, kontrabandinius alkoholio produktus, suklastoję alkoholio produktų išsigijimą patvirtinančius dokumentus, kokybę liudijančius atitikimo pažymėjimus ar nustatytą specialųjį ženklavimą bei žymas, atsako pagal šį ir kitus įstatymus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr. 33-809 (97.04.18)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

## 21 straipsnis. Prekybos alkoholiniais gėrimais mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse tvarka

Lietuvos Respublikoje draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais:

1) sveikatos priežiūros, ugdymo, sporto įstaigose ir jų teritorijose (išskyrus sanatorijose įrengtose viešojo maitinimo įmonėse, turinčiose atskirą įėjimą, kuriose savivaldybės gali leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų), prie maldos namų (atstumu, kurį nustato savivaldybės kartu su religinėmis bendruomenėmis);

2) mažmeninės prekybos įmonėse, kuriose vaikams ir paaugliams skirtų prekių dalis sudaro 50 arba daugiau procentų mažmeninės prekių apyvartos;

3) masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse (išskyrus alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, ir alkoholinius gėrimus, parduodamus parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariniuose pastatuose);

4) iš prekybos automatų;

5) magistralinių ir krašto kelių pakelėse, išskyrus stacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse;

6) prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, kurios įrengtos degalinėse ir prie jų savivaldybių nustatytu draudžiamu atstumu nuo degalinės teritorijos (išskyrus alų). Degalinės teritorija - tai plotas, kurio ribos nustatytos degalinės projektiniuose ir techniniuose dokumentuose;

7) prekybos įmonėse, kurios nėra visiškai izoliuotos nuo gyvenamųjų ar kitų patalpų, nesusijusių su prekių pardavimo organizavimu ar jų sandėliavimu;

8) asmenims, jaunesniems kaip 18 metų;

9) kitais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais.

Prekiauti alkoholiniais gėrimais leidžiama tik išimtinai tokiai prekybai skirtose stacionarinėse prekybos įmonėse arba jų specializuotuose skyriuose, skirtuose tokiai prekybai, ir viešojo maitinimo įmonėse, išskyrus prekybą gamyklų supilstytu į tara alumi, kioskuose, autoparduotuvėse, kurios aptarnauja kaimo gyventojus savivaldybių nustatyta tvarka, ir prekybos įmonių nespecializuotuose skyriuose, prekybą alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, nestacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse savivaldybių nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu, prekybą alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse, taip pat išskyrus prekybą visais alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariniuose pastatuose. Prekyba alkoholiniais gėrimais draudžiama mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, įrengtose didmeninės prekybos įmonių ir importuotojų sandėliuose, iš kurių vykdoma didmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais. Prekyba alumi, gamyklų supilstytu į tara, draudžiama kioskuose, įrengtuose didmeninės prekybos įmonių ir importuotojų sandėliuose, iš kurių vykdoma didmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais.

Prekiauti alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, įrengtose ar įrengiamose daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose, leidžiama Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo įgyvendinimo" nustatyta tvarka.

Prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais tik nuo 11 valandos iki kitos dienos 6 valandos ryto (prekyba alumi leidžiama nuo 8 valandos ryto).

Savivaldos vykdomosios institucijos turi teisę riboti nustatyta alkoholinių gėrimų pardavimo laiką pagal nustatytas alkoholinių gėrimų grupes, atsižvelgdamos į įmonių padarytus prekybos alkoholiniais gėrimais tvarkos pažeidimus ir į atitinkamų policijos komisariatų pasiūlymus.

Prekybos alkoholiniais gėrimais viešojo maitinimo ir prekybos įmonėse, įskaitant neapmuitinamas parduotuves, taisykles, remdamosi šiuo įstatymu, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Atitinkamų policijos komisariatų vadovai turi teisę už prekybos alkoholiniais gėrimais taisyklių pažeidimus sustabdyti prekybą alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse iki 24 valandų.

Savivaldos vykdomosios institucijos turi teisę riboti ar uždrausti prekybą alkoholiniais gėrimais valstybinių bei religinių švenčių ir masinių renginių dienomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

22 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

#### IV SKYRIUS. ALKOHOLINIŲ GĖRIMŲ VARTOJIMO MAŽINIMAS IR KONTROLĖ

##### I skirsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo organizacinės priemonės

23 straipsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo planavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė savo veiklos programoje privalo nustatyti savo kadencijos laikotarpiui alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo rodiklius.

24 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos, prekybos, importo, eksporto, vartojimo, jo daromos žalos sveikatai ir ūkiui statistika

Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka tvarkoma alkoholio produktų gamybos, vidaus ir užsienio prekybos apskaita ir statistikos informacija.

Visos įmonės, kurios gamina ir realizuoja Lietuvos Respublikoje alkoholio produktus, privalo tvarkyti jų gamybos ir vidaus prekybos apskaitą bei nustatyta tvarka teikti apie tai statistikos informaciją Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Lietuvos Respublikos užsienio prekybos alkoholio produktais apskaita tvarkoma pagal muitinėms pateikiamų krovinių deklaracijų duomenis. Statistikos informaciją apie Lietuvos Respublikos užsienio prekybą Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos.

Alkoholio produktų gamybos, vidaus ir užsienio prekybos statistikoje naudojamos apskaitos ir statistikos informacijos teikimo bei skelbimo

tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, suderinta su Nacionaline sveikatos taryba, Lietuvos Respublikoje vykdomas alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui monitoringas.

Alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui valstybinių ir žinybinių atrankinių statistikos tyrimų organizavimo teisinius pagrindus nustato Statistikos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

#### 25 straipsnis. Alkoholinių gėrimų vartojimo ribojimas

Lietuvos Respublikoje vartoti alkoholinius gėrimus draudžiama:

1) visose ugdymo, sveikatos priežiūros, karinėse ir sukarintos tarnybos, policijos įstaigose ir jų teritorijose (išskyrus sanatorijose įrengtose viešojo maitinimo įmonėse, turinčiose atskirą įėjimą, kuriose savivaldybės gali leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų);

2) valstybės valdžios ir valdymo institucijose, išskyrus oficialius priėmimus;

3) visų rūšių viešajame transporte, išskyrus tarptautinio susisiekimo traukinius, laivus, kur yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, taip pat lėktuvus, skrendančius už Lietuvos Respublikos ribų.

Savivaldos vykdomosios institucijos turi teisę nustatyti viešąsias vietas, kuriose draudžiama vartoti alkoholinius gėrimus ar jų atitinkamas grupes.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

#### 26 straipsnis. Visuomenės informavimas apie alkoholį, jo vartojimo lemiamą žalą sveikatai ir ūkiui

Švietimo ir mokslo ministerija privalo parengti sveikatos ugdymo visose bendrojo lavinimo mokyklose ir kitose švietimo įstaigose programas bei įtraukti sveikatos ugdymo klausimus į naujai leidžiamus vadovėlius.

Visos švietimo įstaigos, suderinusios su Sveikatos apsaugos ministerija, privalo į ugdymo programas įtraukti žinias apie alkoholinius gėrimus, jų daromą žalą sveikatai ir ūkiui, sveikatai palankios aplinkos, užkertančios kelią alkoholio vartojimo daromai žalai, sveikos gyvensenos formavimą.

Lietuvos radijo ir televizijos laidose ne rečiau kaip du kartus per savaitę ir ne mažiau kaip po 5 minutes bendro laiko televizijos žiūrovams ir radijo klausytojams patogiausiu laiku turi būti transliuojamos laidos sveikatos ugdymo klausimais.

#### 27 straipsnis. Alkoholio kontrolės programos

Lietuvos Respublikos Vyriausybė rengia, tvirtina ir įgyvendina valstybės alkoholio kontrolės programą. Valstybės alkoholio kontrolės programa finansuojama iš Valstybinio sveikatos fondo lėšų. Valstybinio sveikatos fondo steigimo ir jo lėšų šaltinių formavimo tvarką nustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

Valstybės alkoholio kontrolės programos tikslams pasiekti savivaldybės rengia ir įgyvendina savivaldybių alkoholio kontrolės programas. Savivaldybių alkoholio kontrolės programos finansuojamos iš savivaldybių sveikatos fondų lėšų. Savivaldybių sveikatos fondų steigimo ir jų lėšų šaltinių formavimo tvarką nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Kiti fiziniai ir juridiniai asmenys gali rengti ir kitas alkoholio kontrolės programas, dėl jų rengimo ir įgyvendinimo teikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Nacionalinei sveikatos tarybai (toliau -

NST), VTAKT ir kitoms valstybės alkoholio kontrolės politiką formuojančioms ir įgyvendinančioms institucijoms.

Alkoholio kontrolės programos rengiamos, finansuojamos, įgyvendinamos ir kontroliuojamos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus sveikatos programų rengimo, tvirtinimo, finansavimo, įgyvendinimo ir kontrolės nuostatus.

## 28 straipsnis. Blaivybės organizacijų veiklos programų rėmimas

Blaivybės organizacijų veiklos programos nustatyta tvarka remiamos:

- 1) iš Sveikatos sistemos įstatyme nustatyto Valstybinio sveikatos fondo ir savivaldybių sveikatos fondų, labdaros ir paramos davėjų;
- 2) įmonių, įstaigų ir organizacijų Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;
- 3) iš kitų teisėtai įgytų lėšų.

Tvarka, pagal kurią iš Sveikatos sistemos įstatyme nustatytų sveikatos fondų remiamos blaivybės organizacijų veiklos programos, nustato šių fondų nuostatai.

## II skirsnis. Alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ir reklamos ribojimas

Skirsnio pavadinimas pakeistas:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

## 29 straipsnis. Alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ribojimas

Įmonėms, turinčioms teisę prekiauti alkoholiniais gėrimais, draudžiama naudoti tokius jų pardavimo skatinimo būdus:

- 1) dalį prekių išduoti veltui arba kaip premiją;
- 2) taikyti fiksuotas nuolaidas kuponų, išspausdintų visuomenės informavimo priemonėse, savininkams;
- 3) organizuoti naujų alkoholinių gėrimų pavyzdžių platinimą nemokamai;
- 4) teikti savo produkciją į loterijas, konkursus, žaidimus kaip prizus arba kartu su jais, išskyrus alų ir putojančius vynus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų;
- 5) organizuoti mažmeninės prekybos subjektų konkursus dėl alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo;
- 6) parduoti Lietuvos Respublikoje ar užsienio šalyse išspausdintus, įvežtus į Lietuvos Respubliką specializuotus reklaminius leidinius, skirtus alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimui.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė įmonėms, kurios turi nustatyta tvarka išduotus leidimus prekiauti alkoholiniais gėrimais, turi teisę nustatyti ir kitus alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ribojimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

## 30 straipsnis. Alkoholio reklamos ribojimas

Lietuvos Respublikoje draudžiama visų formų alkoholio reklama, kuri:

- 1) skirta vaikams ir paaugliams iki 18 metų;
- 2) naudoja asmenis iki 18 metų;
- 3) naudoja sportininkus, gydytojus, politikus, meno ir mokslo išgybes ar kitus iškilus visuomenės veikėjus, jų asmenį, vardą, atvaizdą ir pan.;
- 4) sieja alkoholio vartojimą su fizinės būklės pagerėjimu;
- 5) sieja alkoholio vartojimą su vairavimu;
- 6) sieja alkoholio vartojimą su psichinės veiklos pagerėjimu, asmeninių problemų sprendimu;
- 7) sieja alkoholio vartojimą su stimuliuojančiomis, raminančiomis ir kitomis gydomosiomis savybėmis;
- 8) sieja alkoholio vartojimą su socialine sėkme, padidintu seksualiniu aktyvumu;

9) palankiai vaizduoja nesaikingą alkoholinių gėrimų vartojimą ar neigiamai atsiliepia apie abstinenciją ir saikingumą;

10) pateikia didesnę tūrinę etilo alkoholio koncentraciją kaip alkoholinių gėrimų privalumą;

11) pateikia neteisingą ir klaidinančią informaciją apie alkoholinius gėrimus.

Alkoholio reklama draudžiama:

1) laikraščių ir jų savarankiškų priedų, žurnalų bei knygų pirmuosiuose ir paskutiniuosiuose puslapiuose (viršeliuose);

2) vaikams ir paaugliams skirtuose specializuotuose laikraščiuose, žurnaluose, knygose, televizijos ir radijo programose;

3) per nacionalinį radiją ir televiziją nuo 15 valandos iki 22 valandos, o savaitgaliais ir moksleivių atostogų dienomis - nuo 8 valandos iki 22 valandos (išskyrus alaus ir vyno, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų, reklamą);

4) kitų Lietuvos Respublikoje įregistruotų radijo ir televizijos stočių, kabelinio radijo ir kabelinės televizijos stočių transliuojamose ir retransliuojamose programose, išskyrus tiesiogiai ir ištisai iš užsienio retransliuojamas laidas, nuo 15 valandos iki 20 valandos, o savaitgaliais ir moksleivių atostogų dienomis - nuo 8 valandos iki 20 valandos (išskyrus alaus ir vyno, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų, reklamą);

5) koncertų, cirko, diskotekų ir kitų masinių renginių, teatro spektaklių, kino ir videofilmų demonstravimo vietose;

6) švietimo, mokslo ir ugdymo įstaigose;

7) visose sveikatos priežiūros įstaigose;

8) visuomeninio transporto priemonių viduje ir išorėje;

9) degalinėse;

10) ant paštu siunčiamų atvirlaiškių, vokų ir pašto ženklų.

Loterijose, žaidimuose, konkursuose draudžiama teikti alkoholinius gėrimus kaip prizus asmenims iki 18 metų.

Ant išorinių alkoholio reklamos priemonių turi būti išpėjamasis tekstas apie žalingą alkoholio poveikį sveikatai. Šio teksto formą, turinį ir jo vietą reklamos priemonėje nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

Alkoholio reklamos ribojimą kontroliuoja VTAKT, o išorinę reklamą - savivaldybės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)

\* Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

97.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (97.02.19)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

31 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

### III skirsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo ekonominės priemonės

32 straipsnis. Importo muito mokesčio ir akcizų tarifų už alkoholio  
produktus diferencijavimas

Alkoholio produktų apmokestinimo muito mokesčiu ir akcizais tvarką nustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

Muito mokesčio bei akcizų už Lietuvos Respublikoje realizuojamus ir importuojamus alkoholinius gėrimus tarifai diferencijuojami pagal nustatytas alkoholinių gėrimų grupes.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė muito mokesčio ir akcizų tarifus turi reguliuoti taip, kad alkoholinių gėrimų kainos didėtų greičiau negu gyventojų pajamos.

### 33 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

### 34 straipsnis. Minimalaus gyvenimo lygio nustatymo ypatumai

Alkoholinius gėrimus įtraukti į minimalų maisto produktų ir ne maisto prekių bei paslaugų rinkinį minimaliam gyvenimo lygiui apskaičiuoti draudžiama.

## IV skirsnis. Piktnaudžiavimo alkoholiu ribojimas

### 35 straipsnis. Vairavimo kontrolės tvarka

Asmenys, vairuojantys transporto priemones Lietuvos Respublikoje, gali būti tikrinami dėl neblaivumo, girtumo ir alkoholio kiekio kraujyje. Darbdaviai privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai, vairuojantys įmonių, įstaigų, organizacijų transporto priemones, prieš išvykdami į reisą būtų tikrinami dėl neblaivumo (girtumo).

Asmenis, vairuojančius transporto priemones, vairavimo metu dėl neblaivumo ir girtumo tikrina policija. Įtarusi, kad šie asmenys neblaivūs (girti), policija panaudoja norminiuose aktuose numatytas priemones apsvaigimo laipsniui nustatyti. Asmenys, nesutinkantys su patikrinimo rezultatais, pristatomi į Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotas sveikatos priežiūros įstaigas apsvaigimo laipsniui nustatyti. Sveikatos priežiūros įstaigų išvada dėl neblaivumo (girtumo) yra galutinė. Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotos neblaivumui (girtumui) nustatyti sveikatos priežiūros įstaigos atlieka pristatytų ar besikreipiančių asmenų medicininę apžiūrą.

Asmenų, vairuojančių transporto priemones, neblaivumo (girtumo) tikrinimo tvarką, vairavimo metu leidžiamą maksimalią etilo alkoholio koncentraciją asmenų, vairuojančių antžeminio, vandens ir oro transporto priemones Lietuvos Respublikoje, išskvepiamame ore ir kraujyje nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Neblaivių vairuotojų vairavimas transporto priemonių, leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviams asmenims arba perdavimas vairuoti transporto priemones neblaiviams asmenims užtraukia įstatymų nustatytą baudžiamąją ar administracinę atsakomybę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

### 36 straipsnis. Narkologinės priežiūros organizavimas

Narkologinė priežiūra Lietuvos Respublikoje atliekama Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatymo, kitų įstatymų ir poįstatyminių aktų nustatyta tvarka.

Narkologinę sveikatos priežiūrą Lietuvos Respublikoje koordinuoja Sveikatos apsaugos ministerija arba jos įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikoje asmenys, apsinuodiję alkoholiu, gali būti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka detoksikuojami detoksikacijos centruose ir kitose sveikatos priežiūros įstaigose. Šiuos asmenis policija gali priverstinai pristatyti į sveikatos priežiūros įstaigas tik tuo atveju, kai jie savo veiksmais gali padaryti esminės žalos savo ar aplinkinių sveikatai, gyvybei.

Asmenų, apsinuodijusių alkoholiu, detoksikacijos centrų veiklos, detoksikavimo tvarką ir sąlygas nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Įstatymų numatytais atvejais ir tvarka gali būti apribotas asmenų, sergančių priklausomybės nuo alkoholio sindromu, veiksnumas ir jiems taikomos socialinės bei psichologinės reabilitacijos priemonės.



Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3188 (98.12.30)

#### V SKYRIUS. VALSTYBĖS ALKOHOLIO KONTROLĖS VALDYMO INSTITUCIJŲ KOMPETENCIJA

##### 37 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos formavimo sistema

Valstybės alkoholio kontrolės politiką pagal kompetenciją formuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos Seimas, Vyriausybė, Nacionalinė sveikatos taryba, savivaldybių tarybos, kitos įstatymų nustatytos institucijos. Jų įgaliojimus alkoholio kontrolės srityje nustato šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

##### 38 straipsnis. Nacionalinės sveikatos tarybos kompetencija alkoholio kontrolės srityje

Nacionalinės sveikatos tarybos bendrąją kompetenciją ir teises sveikatos politikos koordinavimo srityje, jos sudarymo pagrindus nustato Sveikatos sistemos įstatymas.

Nacionalinė sveikatos taryba alkoholio kontrolės srityje:

- 1) prisideda formuojant ir įgyvendinant valstybės alkoholio kontrolės politiką;
- 2) prisideda rengiant, aprobuojant valstybės alkoholio kontrolės programą ir koordinuojant jos įgyvendinimą;
- 3) prižiūri, kaip VTAKT ir kitos Vyriausybės institucijos įgyvendina alkoholio kontrolės politiką;
- 4) kaupia, apibendrina informaciją apie alkoholio kontrolės politikos efektyvumą ir teikia ją Lietuvos Respublikos Seimui ir Vyriausybei;
- 5) skelbia mokslinę, informacinę ir analitinę medžiagą, leidžia leidinius apie alkoholio kontrolės politiką Lietuvoje;
- 6) dalyvauja tarptautinių organizacijų, tiriančių ir koordinuojančių šalių alkoholio kontrolės politiką, veikloje;
- 7) kiekvienais metais daro Seime pranešimą apie alkoholio kontrolės būklę Lietuvoje;
- 8) atlieka kitas funkcijas, priskirtas jai pagal šį ir kitus įstatymus bei NST nuostatus.

##### 39 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos vykdomųjų institucijų sistema

Valstybės alkoholio kontrolę pagal kompetenciją atlieka ministerijos, VTAKT, kitos Vyriausybės institucijos, valstybinės tarnybos, valstybinės inspekcijos, savivaldos vykdomosios institucijos, policija, sveikatos sistemos įstaigos. Jų kompetenciją alkoholio kontrolės srityje nustato šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai. Institucijos privalo garantuoti anonimiškumą asmenų, padėjusių išaiškinti Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr. 67-1660 (97.07.16)

##### 40 straipsnis. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba

Šio įstatymo įgyvendinimui užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė steigia Valstybinę tabako ir alkoholio kontrolės tarnybą. Jos kompetenciją nustato Sveikatos sistemos įstatymas, šis įstatymas bei VTAKT veiklos nuostatai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

##### 41 straipsnis. Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos

## veiklos kontrolė

Kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybė iš Valstybės kontrolės, Sveikatos apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Ūkio ministerijos, Žemės ir miškų ūkio ministerijos atstovų skiria komisiją, kuri tikrina, kaip VTAKT vykdo šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, įgyvendina valstybės alkoholio kontrolės politiką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

## VI SKYRIUS. ATSAKOMYBĖS UŽ ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA

42 straipsnis. Atsakomybė už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę Alkoholio kontrolės įstatymo reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

43 straipsnis. Administracinės atsakomybės už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus taikymo tvarka

Piliečius ir pareigūnus administracinę atsakomybę už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus įstatymų nustatyta tvarka traukia ir administracinės nuobaudas skiria valstybės įgaliotų institucijų pareigūnai.

Piliečių ir pareigūnų patraukimas administracinę atsakomybę neatleidžia jų nuo prievolės atlyginti Alkoholio įstatymo pažeidimais padarytą žalą sveikatai ir turtui.

Lietuvos Respublikoje pagaminti falsifikuoti, į ją įvežti kaip kontrabanda bei joje realizuojami, laikomi (saugomi), gabenami alkoholio produktai, kurie neatitinka kokybės reikalavimų, reglamentuotų Lietuvos Respublikos norminiuose dokumentuose, taip pat kurių išsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčiais dokumentais, Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka gali būti VTAKT ar kitų tam įgaliotų institucijų, kontroliuojančių įmonių komercinę ir ūkinę ar sveikatingumo veiklą, konfiskuojami.

Konfiskuoti alkoholio produktai sunaikinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

44 straipsnis. Ekonominių sankcijų už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus taikymas

Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba, Valstybinė higienos inspekcija prie Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos, Lietuvos valstybinė kokybės inspekcija prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, savivaldybės ir policija pagal savo kompetenciją turi teisę skirti įmonėms, įstaigoms, organizacijoms baudas už šio įstatymo pažeidimus.

Įmonės, pagaminusios ir realizuojančios alkoholio produktus, neatitinkančius kokybės ar higienos normų reikalavimų, gaminančios, importuojančios, laikančios (saugančios), gabenančios alkoholio produktus ar jais prekiaujančios ir neturinčios šiai veiklai atitinkamo leidimo, taip pat nesilaikančios šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1-14 punktuose, antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytų alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo), gabenimo reikalavimų ar pažeidusios prekybos alkoholiniais gėrimais tvarką,

privalo sumokėti iki 5 procentų jų metinės bendrosios apyvartos dydžio baudą.

Už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 15-21 punktuose numatytų reikalavimų nesilaikymą įmonės moka dviejų tūkstančių litų baudą, o jei šiuos reikalavimus pažeidžia pakartotinai - 1 procento jų metinės bendrosios apyvartos dydžio baudą.

Įmonės, įstaigos ir organizacijos, pažeidžiančios šio įstatymo 29 ir 30 straipsnių reikalavimus pirmą kartą, privalo sumokėti dešimties tūkstančių litų baudą, už kiekvieną tokį pat pakartotinį pažeidimą - vieno šimto tūkstančių litų baudą.

Baudas už alkoholio produktų, neatitinkančių kokybės normų reikalavimų, gamybą ir realizavimą, šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1, 4, 5, 8, 9 ir 10 punktuose numatytų alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo) reikalavimų nesilaikymą skiria Lietuvos valstybinė kokybės inspekcija prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos.

Baudas už alkoholio produktų, neatitinkančių higienos normų reikalavimų, gamybą ir realizavimą, šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 5 ir 12 punktuose numatytų alkoholio produktų realizavimo ir laikymo (saugojimo) reikalavimų nesilaikymą skiria Valstybinė higienos inspekcija prie Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos.

Baudas už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 2, 3, 6-21 punktuose, šio straipsnio antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytų reikalavimų nesilaikymą bei prekybos alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse tvarkos pažeidimus skiria VTAKT pareigūnai ir policija. Policijos vardu skirti baudas turi teisę policijos komisariatų vadovai. Baudas už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 2, 3, 7, 12 - 18 punktuose, šio straipsnio antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytų reikalavimų nesilaikymą skiria Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos.

Už kitus šio įstatymo pažeidimus, taip pat baudas už alkoholio produktų gamybą, importą, eksportą be šiai veiklai reikalingo leidimo, šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose numatytų reikalavimų nesilaikymą skiria VTAKT pareigūnai (baudas už išorinės reklamos pažeidimus skiria savivaldybės).

Šiame straipsnyje numatytos baudos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka ne vėliau kaip per mėnesį nuo pažeidimo padarymo dienos.

Įmonėms, turinčioms leidimus importuoti alkoholio produktus, užsiimti vidaus prekyba alkoholio produktais ir nesilaikančioms šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 4, 5, 6, 8-12 punktų, antrosios ir trečiosios dalių reikalavimų, leidimų galiojimas panaikinamas ir nauji leidimai neišduodami penkerius metus nuo leidimų galiojimo panaikinimo dienos.

Įmonėms panaikinamas leidimų galiojimas ir pakartotinai leidimai neišduodami, jeigu joms arba jų vadovams ar darbuotojams (jeigu jie veikė įmonės vardu ar dėl jos interesų) yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, įsiteisėjęs teismo nutarimas, sprendimas, įsiteisėjęs muitinės, mokesčių inspekcijos, policijos ar VTAKT nutarimas dėl baudmės ar nuobaudos skyrimo už alkoholio produktų kontrabandą, alkoholinių gėrimų be banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar realizavimą, taip pat falsifikuotų alkoholio produktų realizavimą, gabenimą ar laikymą turint tikslą realizuoti.

Įmonėms, kurioms panaikinamas leidimų galiojimas pagal šio straipsnio vienuoliktosios dalies reikalavimus, taip pat draudžiama verstis bet kokia prekybine veikla. Šis draudimas įgyvendinamas, vadovaujantis Prekybos įstatymo 7<sup>(1)</sup> straipsnio nustatyta tvarka.

Leidimų panaikinimas neatleidžia įmonių nuo šio straipsnio antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nurodytų ir įmonėms skirtų piniginių baudų sumokėjimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)  
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)  
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)  
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)  
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

#### 45 straipsnis. Piniginių baudų išieškojimas

Šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimas dėl piniginės baudos skyrimo už šio įstatymo pažeidimus, kuriame nurodomas baudos dydis (suma), siunčiamas teisės aktų pažeidėjui.

Piniginė bauda turi būti sumokama į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjams įteiktas nutarimas paskirti baudą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)

#### 46 straipsnis. Nesumokėtų piniginių baudų išieškojimas ir delspinigių už laiku nesumokėtas pinigines baudas skaičiavimas

Ūkio subjektų nesumokėtas pinigines baudas kartu su delspinigiais, priskaičiuotais Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka, išieško ne ginčo tvarka šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos institucijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

#### 47 straipsnis. Nutarimo taikyti ekonominę sankciją vykdymo atidėjimas

Jei yra aplinkybių, dėl kurių nedelsiant įvykdyti nutarimą taikyti ekonominę sankciją negalima, šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų pareigūnas, kuris priėmė nutarimą, pagal ūkio subjektų, dėl kurių priimtas nutarimas, motyvuotą pareiškimą gali atidėti nutarimo vykdymą iki mėnesio.

Nutarimų taikyti ekonomines sankcijas atidėjimo pagrindus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

#### 48 straipsnis. Nutarimų dėl ekonominių sankcijų taikymo apskundimas

Ūkio subjektai, nesutinkantys su šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimu dėl ekonominių sankcijų taikymo, gali per vieną mėnesį nuo nutarimo paskelbimo dienos kreiptis į teismą dėl šio nutarimo atšaukimo arba jo pakeitimo ir nuostolių atlyginimo.

Kreipimasis į teismą nesustabdo šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimų dėl ekonominių sankcijų taikymo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos institucijos nutarimas dėl ekonominių sankcijų už teisės aktų pažeidimus taikymo ir jo pagrindimas skelbiami viešai.

#### 49 straipsnis. Nuostolių atlyginimo tvarka

Nuostoliai, ūkio subjektų patirti dėl šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimų, pažeidžiančių šio įstatymo reikalavimus, atlyginami iš nutarimus priėmusių institucijų lėšų, kurios vėliau išieškomos iš kaltųjų asmenų.

#### 50 straipsnis. Išieškotų ekonominių sankcijų sumų naudojimas

Lėšos, kurias išieško šio įstatymo 44 straipsnyje nurodytos institucijos, naudojamos einamųjų metų valstybės biudžeto numatytoms išlaidoms finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)

51 straipsnis. Ginčai dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimų

Juridinių ir fizinių asmenų ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų bei materialinės atsakomybės už juos sprendžiami teismine tvarka.

Lietuvos Respublikos ir užsienio juridinių bei fizinių asmenų ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenumatyta kitaip.

#### VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis. Alkoholio kontrolės įstatymo įsigaliojimas

Alkoholio kontrolės įstatymo 4 straipsnio antroji ir trečioji dalys, 5 straipsnio antroji dalis, 6 straipsnio antroji, trečioji ir ketvirtoji dalys, 7 straipsnis, 8 straipsnis, 9 straipsnio pirmoji dalis, 10 straipsnis, 11 straipsnio pirmoji dalis, 12 straipsnis, 13 straipsnio pirmoji ir ketvirtoji dalys, 14 straipsnis, 16 straipsnio antroji, trečioji, ketvirtoji ir penktoji dalys, 17 straipsnio antroji, trečioji ir septintoji dalys, 18 straipsnis, 19 straipsnio aštuntoji dalis, 20 straipsnio antroji dalis, 21 straipsnio šeštoji dalis, 24 straipsnis, 30 straipsnio trečioji dalis, 32 straipsnio antroji dalis, 33 straipsnis, 35 straipsnio trečioji dalis, 36 straipsnio antroji ir ketvirtoji dalys, 43 straipsnio ketvirtoji dalis, 47 straipsnio antroji dalis, 50 straipsnio pirmosios dalies 3 punktas įsigalioja Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 52 straipsnyje nurodytų straipsnių įgyvendinimo" nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

□